

EUR Research Information Portal

Het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW en de jaarverantwoording zorg: meer duidelijkheid is gewenst

Publication status and date:

Published: 13/07/2022

DOI (link to publisher):

[10.5553/MvO/245231352022008005005](https://doi.org/10.5553/MvO/245231352022008005005)

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document License/Available under:

Article 25fa Dutch Copyright Act

Citation for the published version (APA):

Klaassen, A., & de Kloe, E. (2022). Het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW en de jaarverantwoording zorg: meer duidelijkheid is gewenst. *Maandblad voor Ondernemingsrecht - MvO*, 2022(5/6), 160-167.
<https://doi.org/10.5553/MvO/245231352022008005005>

[Link to publication on the EUR Research Information Portal](#)

Terms and Conditions of Use

Except as permitted by the applicable copyright law, you may not reproduce or make this material available to any third party without the prior written permission from the copyright holder(s). Copyright law allows the following uses of this material without prior permission:

- you may download, save and print a copy of this material for your personal use only;
- you may share the EUR portal link to this material.

In case the material is published with an open access license (e.g. a Creative Commons (CC) license), other uses may be allowed. Please check the terms and conditions of the specific license.

Take-down policy

If you believe that this material infringes your copyright and/or any other intellectual property rights, you may request its removal by contacting us at the following email address: openaccess.library@eur.nl. Please provide us with all the relevant information, including the reasons why you believe any of your rights have been infringed. In case of a legitimate complaint, we will make the material inaccessible and/or remove it from the website.

Het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW en de jaarverantwoording zorg: meer duidelijkheid is gewenst

*Mr. dr. A.G.H. Klaassen en mr. H.J. de Kloe**

De jaarverantwoording van zorginstellingen over 2021 moest voor 1 juni 2022 worden ingediend bij het CIBG. Wat is de betekenis van deze termijn voor de toepassing van het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW? Verder wordt deze termijn verplaatst van een wet naar een ministeriële regeling. De auteurs doen in dit kader verschillende aanbevelingen.

1 Inleiding

Op 1 januari 2022 vierde de Wet Bestuursdadersaansprakelijkheid in geval van Faillissement (WBF, ook wel de derde (anti)misbruikwet genoemd)¹ haar 35ste verjaardag. Met deze wet is artikel 2:138/248 BW in de huidige vorm ingevoerd. Ondanks deze voor een wet toch al wat rijpere leeftijd worden steeds nieuwe witte vlakken ingekleurd en controverses beslecht. Hoewel de Hoge Raad met enige regelmaat belangwekkende arresten wijst over artikel 2:138/248 BW,² zijn veel vragen nog niet beantwoord en brengen wetswijzigingen weer nieuwe vragen met zich.

Eén van die nieuwe vragen die zich aandienen, hangt samen met de invoering van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) op 1 juli 2021.³ Artikel 2:300a lid 2 sub b BW verklaart artikel 2:138 lid 2 BW van overeenkomstige toepassing op 'een stichting die bij of krachtens de wet verplicht is een financiële verantwoording op te stellen die gelijk of gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9'.

De vraag die hierbij opkomt is hoe artikel 2:138 lid 2 BW zich verhoudt tot de plicht van zorginstellingen om op grond van

artikel 40b Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) de jaarverantwoording vóór 1 juni openbaar te maken. Is het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW van toepassing als het bestuur van de zorginstelling de jaarverantwoording na 31 mei openbaar maakt? Zo ja, is dat redelijk, of zijn wijzigingen in wet- en regelgeving gewenst? Deze vragen staan centraal in deze bijdrage.

Deze bijdrage is beperkt tot zorginstellingen die hun activiteiten uitoefenen in een stichting, maar de hierna beschreven problematiek geldt mogelijk ook voor andere semipublieke stichtingen en verenigingen waarop artikel 2:138 lid 2 BW van overeenkomstige toepassing is en die op grond van sectorspecifieke wet- en regelgeving gebonden zijn aan openbaarmakingstermijnen die afwijken van artikel 2:394 BW.⁴

De opzet is als volgt. In paragraaf 2 wordt het wettelijk kader voor de publicatie van de jaarverantwoording in de zorg uiteengezet. Het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW en de verhouding van dit vermoeden tot de publicatieplicht in de zorg komt aan de orde in paragraaf 3. Naar aanleiding van paragraaf 2 en 3 volgen in paragraaf 4 enkele aanbevelingen. Paragraaf 5 sluit af met een conclusie.

2 Publicatie jaarverantwoording in de zorg

2.1 Datum 1 juni

Op 1 januari 2022 is door de Aanpassingswet Wet toetreding zorgaanbieders (AWtza)⁵ artikel 40b Wmg⁶ ingevoerd.⁷ In lid 1 van artikel 40b Wmg staat dat een zorgaanbieder zich jaarlijks

* Mr. dr. A.G.H. Klaassen is universitair hoofddocent ondernemingsrecht en gezondheidsrecht aan de Erasmus School of Law. Mr. H.J. de Kloe is wetenschappelijk docent ondernemingsrecht en faillissementsrecht aan de Erasmus School of Law.

1 Stb. 1986, 275.

2 HR 13 mei 2022, ECLI:NL:HR:2022:691; HR 9 juli 2021, ECLI:NL:HR:2021:1099, NJ 2021/375 m.nt. F.M.J. Verstijlen (Mobile Services); HR 21 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2370, NJ 2019/31 (Geocopter); HR 12 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:233, JOR 2016/223 m.nt. Y. Borrius (The Law).

3 Stb. 2020, 507.

4 Zie bijv. voor de woningbouw art. 38 Woningwet en voor het onderwijs de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De wet- en regelgeving voor deze sectoren leidt mogelijk tot andere onduidelijkheden en knelpunten, maar dat valt buiten deze bijdrage.

5 Tegelijk met de invoering van de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza), Stb. 2020, 180. De Wtza vervangt de Wet toelating zorginstellingen (WTZi).

6 Dit artikel is ook van toepassing op een geen rechtspersoonlijkheid bezittend organisatorisch verband van zorgaanbieders, zie art. 40b lid 6 Wmg.

7 Stb. 2021, 181.

voor 1 juni verantwoordt door het openbaar maken van een jaarverantwoording.

Met de invoering van artikel 40b Wmg is de termijn van 1 juni in een wet terechtgekomen. Voor 1 januari 2022 stond de termijn van 1 juni niet in een wet, maar in een ministeriële regeling, namelijk in artikel 9 lid 1 Regeling verslaggeving WTZi (RVWTZi).⁸

Door de Verzamelwet VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) 2022 zal artikel 40b Wmg alweer worden aangepast.⁹ In artikel 40b lid 1 Wmg vervallen de woorden ‘voor 1 juni’.¹⁰ Dit heeft tot gevolg dat het tijdstip waarop de jaarverantwoording openbaar moet worden gemaakt in een ministeriële regeling behorend bij de Wmg, de Regeling openbare jaarverantwoording WMG, komt te staan.¹¹

De datum van 1 juni geldt al sinds het verslagjaar 2000 als termijn voor openbaarmaking van de jaarverantwoording.¹² Daarvoor gold dat voor 1 september de jaarstukken openbaar gemaakt moesten worden. De (voormalige) Minister van VWS was van mening dat 150 dagen (dus per 1 juni) redelijk is, omdat zorginstellingen voornamelijk gefinancierd zijn met collectieve middelen. Het gaat in haar ogen om maatschappelijke ondernemers. Bij deze termijn kan de regering bij beleidsvoering naar het volgend jaar steunen op harde cijfers uit het verleden, aldus de toelichting.¹³

Uit de nota naar aanleiding van het verslag bij de Verzamelwet VWS 2022 blijkt dat wordt vastgehouden aan de datum van 1 juni, omdat zorgaanbieders voornamelijk worden gefinancierd met collectieve middelen. Door het belang van de besteding van deze middelen door zorgaanbieders is het gerechtvaardigd dat de maatschappelijke verantwoording daarvan voor 1 juni plaatsvindt, zodat de betrokken informatie over de zorgaanbieder kort na afloop van het boekjaar voor eenieder toegankelijk is.¹⁴

Overigens is 2021 een overgangsjaar en geldt artikel 40b Wmg slechts voor zorgaanbieders die ook vorig jaar de jaarverantwoording over 2020 openbaar moesten maken.¹⁵ Pas vanaf verslagjaar 2022 geldt dat bijna alle zorgaanbieders de jaarver-

antwoording openbaar moeten maken.¹⁶ Voor zorgaanbieders die tot nu toe geen jaarverantwoording openbaar hebben gemaakt, is 1 juni 2023 een belangrijke datum, omdat zij voor deze datum voor het eerst een jaarverantwoording ingestuurd moeten hebben.¹⁷

2.2 Deponering

De openbaarmaking van de jaarverantwoording gebeurt langs elektronische weg door deponering van de volledig in de Nederlandse taal en euro gestelde jaarverantwoording bij het CIBG¹⁸ via het platform DigiMV.¹⁹ Indien blijkt dat de openbaar gemaakte jaarverantwoording in ernstige mate tekortschiet, dan meldt de zorgaanbieder dit onverwijld bij het CIBG via het elektronische platform DigiMV.²⁰ Hiervoor is een apart formulier ontwikkeld.²¹ Het CIBG zal deze mededeling op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl en het portaal van het Landelijk Register Zorgaanbieders (LRZa)²² plaatsen. De openbaar gemaakte jaarverantwoording kan niet door de zorgaanbieder worden gewijzigd.²³

Bij een niet-tijdige deponering kan een dwangsom worden opgelegd door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA).²⁴ Indien er bijzondere omstandigheden zijn die ertoe leiden dat de zorgaanbieder de openbare jaarverantwoording niet kan deponeren, kan de NZA coulançe betrachten bij de handhaving, zo staat in een toelichtende brochure van het CIBG voor het overgangsjaar 2021.²⁵ Het niet(-tijdig), onjuist of onvolledig deponeren is ook strafbaar als economisch delict.²⁶ Uit deze

⁸ De RVWTZi is de ministeriële regeling behorend bij art. 15 en 16 WTZi (oud).

⁹ Kamerstukken II 2021/22, 36002, nr. 2, art. IX.

¹⁰ Lid 3 sub c van art. 40b Wmg wordt ook gewijzigd. Lid 3 komt te luiden: ‘de wijze en het tijdstip waarop de jaarverantwoording openbaar wordt gemaakt’.

¹¹ Stcrt. 2021, 42397.

¹² Art. 10 lid 1 en art. 12 Regeling jaarverslaggeving zorginstellingen. Deze regeling is van toepassing op de jaarverslaggeving van zorginstellingen over de verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2000.

¹³ Stcrt. 1999, 246, p. 5.

¹⁴ Kamerstukken II 2021/22, 36002, nr. 6, p. 10.

¹⁵ Art. 5b Besluit uitbreiding en beperking werkingssfeer Wmg. Dit artikel vervalt op 1 januari 2023, zie Stb. 2021, 344.

¹⁶ Bij AMvB kunnen bepaalde categorieën van zorgaanbieders worden uitgezonderd, art. 2 lid 2 Wmg jo. art. 5a Besluit uitbreiding en beperking werkingssfeer Wmg.

¹⁷ Op grond van de RVWTZi waren ongeveer 3000 zorgaanbieders verplicht tot een jaarverantwoording. Onder de Wmg zijn dit circa 21.000 zorgaanbieders, zie Stcrt. 2021, 42397, p. 39.

¹⁸ CIBG stond eerst voor Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg. Volgens de website van het CIBG dekt de volledige naam niet meer de lading van de taken van het CIBG, zodat alleen nog de afkorting als naam wordt gebruikt. Zie www.cibg.nl/over-het-cibg.

¹⁹ Art. 13 lid 1 Regeling openbare jaarverantwoording WMG. DigiMV staat voor ‘digitale maatschappelijke verantwoording’.

²⁰ Art. 13 lid 4 Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De jaarverantwoording schiet bijv. in ernstige mate tekort bij een onjuiste waardering, resultaatbepaling of rubricering dan wel een onjuiste of onvolledige toelichting. De zorgaanbieder kan in de jaarverantwoording van het volgende boekjaar of latere boekjaren deze tekortkoming in de financiële verantwoording herstellen. Zie Stcrt. 2021, 42397, p. 56.

²¹ Bijlage 5 van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Dit betreft een zogenoemde ‘désaveuverklaring’.

²² Art. 12 Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). In het LRZa staan naam en adres van alle zorgaanbieders met andere openbare informatie over de zorgaanbieders, bijv. de rechtsvorm en vormen van zorg die zij verlenen.

²³ Stcrt. 2021, 42397, p. 24. Wijziging is wel mogelijk als het gaat om een publicatiefout van het CIBG of schending van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

²⁴ Art. 82 lid 1 Wmg. Zie ook art. 5 Beleidsregel Handhaving jaarverantwoording over het overgangsjaar 2021, Stcrt. 2022, 878.

²⁵ CIBG, Openbare verantwoording over de bedrijfsvoering van zorgaanbieders. Overgangsjaar 2021, p. 23, www.jaarverantwoordingzorg.nl/documenten/publicaties/2021/02/26/brochure-openbare-jaar-verantwoording-over-de-bedrijfsvoering-van-zorgaanbieders.

²⁶ Art. 1 onder 2 Wet op de economische delicten (WED).

brochure blijkt niet wat de Inspectie SZW (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) gaat doen.²⁷

Overigens heeft de NZa een deel van de handhavingstaken overgenomen van de IGJ (Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd).²⁸ De IGJ blijft toezicht houden op de jaarverantwoording van de jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis-organisaties, maar vanaf 2022 (verslagjaar 2021) houdt de NZa toezicht op de aanlevering van de jaarverantwoording door zorgaanbieders en combinatie-instellingen.

2.3 Uitstel

Op grond van artikel 9 lid 2 RVWTZi (oud) kon de minister (van VWS) het bestuur van een zorginstelling in geval van overmacht uitstel van indiening verlenen. Hiervoor diende voor 1 april van het jaar, volgend op het verslagjaar, een e-mail te worden gestuurd naar meldpunt@igj.nl met daarin een gemotiveerd verzoek.

Op grond van artikel 40b Wmg is er geen mogelijkheid tot uitstel. De wet staat dit niet toe, aldus het CIBG.²⁹ In het Infobulletin Jaarverantwoording Zorg mei 2022 van het CIBG staat echter dat zorg- en jeugdhulpaanbieders contact kunnen opnemen met de NZa of de IGJ als ze de jaarverantwoording over 2021 door overmacht of bijzondere omstandigheden niet tijdig kunnen aanleveren.³⁰ In strijd met zijn eerdere berichtgeving wordt daarmee de suggestie gewekt dat in dergelijke gevallen toch uitstel kan worden verleend. Naar onze mening is deze suggestie onterecht. Artikel 40b Wmg biedt niet de mogelijkheid tot het verlenen van uitstel. Ook in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG staat niets over een uitstelmogelijkheid.

De verplaatsing van de datum van 1 juni naar de Regeling openbare jaarverantwoording WMG biedt de mogelijkheid dat, net zoals voor het oude recht in de RVWTZi, ook in de toekomst rekening kan worden gehouden met situaties waarin het voor een zorgaanbieder niet mogelijk blijkt om de jaarverantwoording tijdig, dat wil zeggen voor 1 juni, openbaar te maken, zo staat in de memorie van toelichting.³¹ Hieruit volgt overigens dat ook de minister meent dat het nu niet mogelijk is uitstel te verlenen. Het voornemen bestaat om vast te leggen dat desgevraagd aan een zorgaanbieder tot uiterlijk twaalf maanden na het boekjaar uitstel kan worden verleend van openbaarmaking van de jaarverantwoording op grond van bij-

zondere omstandigheden.³² Deze maximale termijn van twaalf maanden sluit aan bij artikel 2:394 BW.³³

In verband met de grote gevolgen van de uitzonderlijke uitbraak van COVID-19 hebben de Minister van VWS en de Minister voor Rechtsbescherming in de RVWTZi opgenomen dat over de verslagjaren 2019 en 2020 de termijn van 1 oktober gold.³⁴ Dit kan worden gezien als een algemene mogelijkheid tot uitstel. Op basis van het huidige artikel 40b Wmg is het ook niet mogelijk algemeen uitstel te verlenen in een ministeriële regeling. Na de invoering van de Verzamelwet VWS 2022 is dat wel weer mogelijk, omdat de termijn in een ministeriële regeling komt te staan.

De vraag is hoe artikel 2:138 lid 2 BW, op grond waarvan het bestuur in geval van een faillissement in beginsel aansprakelijk is voor het boedeltekort bij te late openbaarmaking van de jaarrekening, zich verhoudt tot de plicht van zorginstellingen om op grond van artikel 40b Wmg de jaarverantwoording vóór 1 juni openbaar te maken.

3 Bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW en de zorgstichting

3.1 Bewijsvermoeden bij te late publicatie

De bestuurders van een NV of BV zijn op grond van artikel 2:138/248 lid 1 BW aansprakelijk voor het boedeltekort als het bestuur zijn taak kennelijk onbehoorlijk heeft vervuld en als deze kennelijk onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement.³⁵ Als niet is voldaan aan de administratieplicht van artikel 2:10 BW of de plicht op grond van artikel 2:394 BW om de jaarrekening tijdig te deponeren bij het handelsregister, staat onweerlegbaar vast dat het bestuur zijn taak kennelijk onbehoorlijk heeft vervuld en wordt weerlegbaar vermoed dat dit kennelijk onbehoorlijk bestuur een belangrijke oorzaak is van het faillissement, zo volgt uit lid 2 van artikel 2:138/248 BW.³⁶

Bij de invoering van de derde (anti)misbruikwet stelde de minister dat tijdige publicatie van de jaarrekening behoort tot de elementaire verplichtingen van het bestuur³⁷ en dat te late publicatie zou duiden op 'weinig betrouwbaar en serieus onder-

27 Op p. 29 van de brochure van het CIBG staat: 'De Inspectie SZW als bijzondere opsporingsambtenaar kan een proces-verbaal opmaken op basis waarvan het Openbaar Ministerie een geldboete kan opleggen. In dat geval vindt er strafrechtelijke afdoening in plaats van bestuursrechtelijke afdoening plaats.'

28 Art. 16 sub e Wmg.

29 CIBG, Openbare verantwoording over de bedrijfsvoering van zorgaanbieders. Overgangsjaar 2021, p. 23.

30 Zie www.jaarverantwoordingzorg.nl/actueel/nieuws/2022/05/03/info-bulletin-jaarverantwoording-zorg-mei-2022, laatst geraadpleegd op 16 mei 2022.

31 Kamerstukken II 2021/22, 36002, nr. 3, p. 10.

32 Kamerstukken II 2021/22, 36002, nr. 6, p. 10.

33 Kamerstukken II 2021/22, 36002, nr. 6, p. 10-11.

34 Stcrt. 2020, 21910 en Stcrt. 2021, 29409.

35 Zie voor de zorg bijv. Rb. Noord-Nederland 10 juni 2015, ECLI:NL:RBNNE:2015:2805, JOR 2016/2 m.nt. Rive (Diogenes), r.o. 6.8: 'Een enkele tekortkoming in de zorg brengt nog niet mee dat sprake is van kennelijk onbehoorlijk bestuur. Behalve dat in dit geval geen sprake is van een enkele tekortkoming, maar van meerdere, als ernstig te kwalificeren tekortkomingen, rekent de rechtbank X en Y aan dat zij na het constateren van de tekortkomingen onvoldoende doeltreffende maatregelen hebben genomen om het geschonden vertrouwen te herstellen en te zorgen dat dit niet meer zou voorkomen.'

36 Zie in dit tijdschrift over art. 2:248 lid 2 BW (en daarmee ook over art. 2:138 lid 2 BW) O. Oost, Weerlegging van het causaliteitsvermoeden van artikel 2:248 lid 2 BW, MvO 2022, afl. 5-6, p. 144-148.

37 Kamerstukken II 1983/84, 16631, nr. 6, p. 27.

nemerschap'.³⁸ Om die redenen zou het gerechtvaardigd zijn dat het bewijsvermoeden van lid 2 geldt bij te late publicatie van de jaarrekening.

Ondanks pleidooien in de literatuur tot afschaffing van het bewijsvermoeden bij te late publicatie³⁹ is het bewijsvermoeden op 1 juli 2021 met de WBTR op grond van artikel 2:300a lid 2 sub b BW uitgebreid tot niet-commerciële stichtingen die bij of krachtens de wet verplicht zijn een financiële verantwoording op te stellen die gelijk of gelijkwaardig is aan titel 9 van Boek 2 BW, waaronder stichtingen in de semipublieke sector vallen.⁴⁰ Op grond van artikel 2:300a lid 2 sub a BW is artikel 2:138 lid 2 BW ook nog steeds van toepassing op commerciële stichtingen. Op korte termijn valt afschaffing van het bewijsvermoeden niet te verwachten. Het is daarom van groot belang te weten wanneer het bewijsvermoeden van lid 2 van toepassing is wegens schending van de publicatieplicht.

3.2 Publicatietermijn

Niet altijd is meteen duidelijk binnen welke termijn de jaarrekening moet worden gepubliceerd om te vermijden dat het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW van toepassing is. In het arrest Brens q.q./Sarper overwoog de Hoge Raad dat schuldeisers rekening moeten houden met de mogelijkheid dat de termijn voor het opstellen van de jaarrekening is verlengd door de algemene vergadering.⁴¹ Hoewel de jaarrekening van een BV zonder verlenging door de algemene vergadering strikt genomen binnen zeven maanden gedeponereerd moet worden bij het handelsregister,⁴² gaat het erom dat de jaarrekening conform artikel 2:394 lid 3 BW uiterlijk twaalf maanden na het einde van het boekjaar is gedeponereerd.⁴³ Als bij een BV alle aandeelhouders ook bestuurder zijn, is het de vraag of dan nog steeds moet worden aangesloten bij de twaalfmaandstermijn uit artikel 2:394 lid 3 BW. In dat geval moet de jaarrekening na verlenging door de algemene vergadering op grond

van artikel 2:210 lid 1 BW binnen tien maanden zijn opgesteld door het bestuur en geldt ondertekening van de jaarrekening door het bestuur in beginsel als vaststelling door de algemene vergadering.⁴⁴ Schwarz heeft daarom, ook met Verkade en later met Wolf, beargumenteerd dat de publicatietermijn ook voor toepasselijkheid van het bewijsvermoeden mogelijk is verkort tot (thans) tien maanden en acht dagen.⁴⁵ Overigens wordt hierover in de literatuur door diverse auteurs anders gedacht.⁴⁶

Voor beursvennootschappen geldt in afwijking van artikel 2:394 lid 3 BW een publicatietermijn van maximaal zes maanden op grond van artikel 5:25o lid 2 Wft, terwijl niet direct uit de wet volgt hoe die afwijkende termijn zich verhoudt tot artikel 2:138 lid 2 BW. Oosterhoff stelt namelijk terecht dat deze verkorte publicatietermijn niet volgt uit artikel 2:394 lid 8 BW.⁴⁷ Desondanks wordt in de literatuur aangenomen dat het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW geldt als de publicatietermijn van zes maanden is overschreden.⁴⁸ Dit vraagstuk bij de beursvennootschap komt overeen met de problematiek die speelt bij zorginstellingen die hun activiteiten uitoefenen in een stichting en verplicht zijn een jaarverantwoording openbaar te maken.

3.3 Publicatietermijn zorginstellingen en artikel 2:138 lid 2 BW

Titel 9 van Boek 2 BW is op grond van artikel 2:360 lid 3 BW op veel stichtingen niet van toepassing en in ieder geval niet op stichtingen die bij of krachtens de wet een financiële verant-

38 Kamerstukken II 1983/84, 16631, nr. 3, p. 4.

39 Voor een overzicht zie Huizink, in: GS Rechtspersonen, art. 2:138 BW, aant. 16.2 (bijgewerkt 19 november 2019). In aanvulling op dit overzicht noemen wij nog Y. Borrius, Schending publicatieplicht: bewijsvermoeden te beteugelen?, in: Ph.W. Schreurs e.a. (red.), De gereedschapskist van de curator (INSOLAD Jaarboek 2015), Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 25-28.

40 Hetzelfde geldt voor niet-commerciële verenigingen die bij of krachtens de wet verplicht zijn een financiële verantwoording op te stellen die gelijk of gelijkwaardig is aan titel 9 van Boek 2 BW op grond van art. 2:50a lid 2 sub b BW. Zie Kamerstukken I 2020/21, 34491, C, p. 4.

41 HR 11 juni 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC0994, NJ 1993/713 m.nt. J.M.M. Maeijer, r.o. 3.3.

42 Op grond van art. 2:210 lid 1 BW moet de jaarrekening binnen vijf maanden zijn opgesteld door het bestuur. Als de jaarrekening niet binnen twee maanden is vastgesteld door de algemene vergadering, moet de jaarrekening onverwijld openbaar worden gemaakt op grond van art. 2:394 lid 2 BW. Verdedigbaar is dat deze termijn opgerekt kan worden tot zeven maanden en acht dagen, maar dan moet de algemene vergadering de jaarrekening exact zeven maanden na het einde van het boekjaar vaststellen. Zie hierover Oost, in: GS Faillissementswet, aant. II.2.2.8.1 (bijgewerkt 3 december 2021).

43 Toen Brens q.q./Sarper werd gewezen, bedroeg de termijn nog dertien maanden, maar sinds boekjaar 2016 bedraagt de termijn twaalf maanden op grond van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening, Stb. 2015, 349.

44 Art. 2:210 lid 5 BW.

45 C.A. Schwarz, De invoering van het nieuwe BV-recht en de noodzaak tot studie en aanpassing van de statuten, TvOB 2012, afl. 6, p. 214-219; C.A. Schwarz & T. Verkade, Flex-BV dwingt tot eerdere publicatie jaarrekening, Accountancy-nieuws 2012, afl. 20, p. 14-15; C.A. Schwarz & T. Verkade, Nogmaals, de vereenvoudigde vaststelling van de jaarrekening, O&F 2013, afl. 4, p. 48-51; C.A. Schwarz & R.A. Wolf, De vereenvoudigde vastgestelde jaarrekening. De gemiste kans van (het voorstel van) de Verzamelwet Veiligheid en Justitie 2013, TvOB 2014, afl. 1, p. 25-28; C.A. Schwarz & R.A. Wolf, Perikelen rond de vaststelling en publicatie van de jaarrekening en aansprakelijkheid in het kader daarvan. Een reactie, MvO 2016, afl. 2, p. 39-42.

46 Zie o.a. B. Verkerk, Verwarring over de vereenvoudigde vaststelling van de jaarrekening, O&F 2013, afl. 2, p. 68-76; J.E.P.A. van Hooff, Aansprakelijkheid voor het boedeltkort en de publicatieplicht: wat is te laat deponeeren?, MvO 2015, afl. 2, p. 29-34; M.W. Josephus Jitta, Een reactie op een reactie: artikel 2:210 lid 5 BW, MvO 2016, afl. 5-6, p. 101-103; p. van Schilfgaarde e.a., Van de BV en de NV, Deventer: Wolters Kluwer 2022/48. Genuanceerder: H. Beckman, Vereenvoudigde jaarrekeningvaststelling met automatische decharge: enkele opmerkingen over en bij art. 2:210 lid 5 BW, in: M.G. Faure e.a. (red.), Eindeloos getob. Liber amicorum Kid Schwarz (IVOR nr. 125), Deventer: Wolters Kluwer 2022, p. 192-193.

47 G.P. Oosterhoff, Openbaarmaking van de jaarrekening, in: J.B.S. Hijink e.a. (red.), Handboek Jaarrekeningenrecht (VDHI nr. 164), Deventer: Wolters Kluwer 2020, par. 9.3.5.2.

48 C.M. Harmsen, Artikel 2:248 lid 2 BW: botte bijl of vlijmscherp mes?, in: Ph.W. Schreurs e.a. (red.), De gereedschapskist van de curator (INSOLAD Jaarboek 2015), Deventer: Wolters Kluwer 2015, p. 60-62; Van Schilfgaarde e.a. 2022/48; Oost, in: GS Faillissementswet, aant. II.2.2.8.1 (bijgewerkt 3 december 2021); (wel onder verwijzing naar art. 2:394 lid 8 BW) H. Beckman & E.A. Marseille, Hoofdlijnen van het jaarrekeningenrecht in Nederland, Deventer: Wolters Kluwer 2013, p. 672-673 en 687.

woording moeten opstellen en openbaar maken die gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9. Aangezien zorginstellingen op grond van artikel 40b Wmg en op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG een jaarverantwoording openbaar moeten maken die gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9, is titel 9 niet van toepassing op zorginstellingen.

Artikel 2 Regeling openbare jaarverantwoording WMG verklaart verschillende afdelingen uit titel 9 van overeenkomstige toepassing, maar dit geldt niet voor afdeling 10 van titel 9, waarin de openbaarmakingsverplichtingen zijn opgenomen. Artikel 2:394 BW is dus niet van toepassing op zorginstellingen die in de vorm van een stichting worden gedreven.

De vraag is wat het betekent dat artikel 2:138 lid 2 BW op grond van artikel 2:300a lid 2 sub b BW van overeenkomstige toepassing is op stichtingen die op basis van sectorspecifieke wetgeving verplicht zijn een financiële verantwoording op te stellen. Er zijn drie interpretaties denkbaar.

In de eerste plaats kan het betekenen dat te late openbaarmaking op grond van sectorale wet- en regelgeving niet leidt tot toepasselijkheid van het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW, omdat expliciet staat vermeld dat het bewijsvermoeden van toepassing is als het bestuur niet heeft voldaan aan zijn verplichting uit artikel 2:394 BW. Aangezien die verplichting niet van toepassing is, kan het niet zo zijn dat het bestuur daaraan niet heeft voldaan.⁴⁹

Een tweede mogelijkheid is dat slechts voor de toepassing van artikel 2:138 lid 2 BW moet worden aangesloten bij de twaalfmaandstermijn van artikel 2:394 lid 3 BW.

Een derde mogelijkheid is dat het bewijsvermoeden van toepassing is als de termijn voor openbaarmaking van de jaarrekening uit de sectorspecifieke wet- en regelgeving wordt geschonden. Deze laatste mogelijkheid is verdedigbaar, omdat artikel 2:138 lid 2 BW *van overeenkomstige* toepassing is.

In de wetsgeschiedenis en de literatuur is, voor zover ons bekend, dit vraagstuk niet onder ogen gezien. Uit de (eerste) nota van wijziging van de WBTR lijkt te volgen dat de minister er in ieder geval van uitgaat dat het bewijsvermoeden van toepassing is als een semipublieke instelling de jaarrekening te

laat openbaar maakt.⁵⁰ De eerstgenoemde uitlegmogelijkheid lijkt daarmee af te vallen.⁵¹ Ook de tweede mogelijke uitleg ligt niet voor de hand, omdat de termijn uit artikel 40b Wmg niet aansluit op de termijn uit artikel 2:394 BW. Zowel bestuurders als degenen voor wie de jaarrekening wordt gepubliceerd (volgens de minister de maatschappij en betrokkenen/belanghebbenden⁵²), zijn niet gericht op de termijn uit artikel 2:394 BW.

Als de gedachte achter te late publicatie inderdaad is dat het bestuur daarmee een fundamentele bestuurstaak veronachtzaamt en onbetrouwbaar en niet serieus is, dan ligt de mogelijke uitleg die als derde en laatste is genoemd het meest voor de hand. Daar gaat de minister ook van uit, omdat in de toelichting bij de Regeling openbare jaarverantwoording WMG staat dat ‘(...) wanneer een rechtspersoon niet heeft voldaan aan (...) de plicht om de jaarrekening tijdig, vóór 1 juni, bij het CIBG openbaar te maken, sprake is van een bewijsvermoeden dat sprake is van een onbehoorlijke taakvervulling die een belangrijke oorzaak is van het faillissement van de rechtspersoon’.⁵³ In een brochure van het CIBG over verslagjaar 2021 wordt expliciet de koppeling gemaakt met de bestuurstaak. Volgens die brochure geldt ‘het niet (tijdig) openbaar maken van de jaarverantwoording (...) in beginsel als onbehoorlijke taakvervulling en onbeheerste bedrijfsvoering, omdat de crediteuren, cliënten en de maatschappij als geheel hierdoor worden benadeeld’.⁵⁴

4 Aanbevelingen

Het is problematisch dat het niet voor 1 juni publiceren van de jaarverantwoording ertoe leidt dat het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW van toepassing wordt. In de eerste plaats is het de vraag of de zorgsector zich bewust is van deze ingrijpende⁵⁵ consequentie, mede omdat deze consequentie niet onomwonden uit de wet volgt. Hiervoor constateerden we immers dat de overeenkomstige toepassing van artikel 2:138 lid 2 BW op de zorgsector op verschillende manieren kan worden uitgelegd.

⁴⁹ Schwarz schrijft op basis van het voorstel voor de WBTR voor de (eerste) nota van wijziging dat de toepassing van art. 2:138 lid 2 BW op (toen nog) bezoldigde bestuurders in hoge mate symbolisch is, omdat een niet-commerciële stichting niet is onderworpen aan de publicatieverplichting uit het jaarrekeningsrecht. Hij lijkt niet te doelen op onder meer zorginstellingen die op basis van sectorspecifieke wetgeving jaarstukken openbaar moeten maken. Zie C.A. Schwarz, Ondernemingsrecht (semi-publiek), in: B.A. Assink e.a., De vele gezichten van Maarten Kroeze's ‘bange bestuurders’ (IVOR nr. 104), Deventer: Wolters Kluwer 2017, par. 9.2.

⁵⁰ Kamerstukken II 2018/19, 34491, nr. 7, p. 12-13. Aldus ook Kamerstukken I 2020/21, 34491, C, p. 4.

⁵¹ Plomp ging er naar aanleiding van het oorspronkelijke wetsvoorstel ook van uit dat het bewijsvermoeden van toepassing zou zijn als de jaarrekening niet tijdig zou worden gepubliceerd en lijkt daarbij in ieder geval voor de zorg uit te gaan van de termijn in de sectorspecifieke regelgeving. Zie E. Plomp, De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen: een aanwinst voor de zorgsector?, in: H.J. de Kluiver (red.), Bestuur en toezicht bij rechtspersonen, mede in de semipublieke en non-profit-sector. Preadviezen van de Koninklijke Vereniging ‘Handelsrecht’, Zutphen: Uitgeverij Paris 2016, p. 140-141.

⁵² Kamerstukken II 2016/17, 34768, nr. 3, p. 5.

⁵³ Stcrt. 2021, 42397, p. 38.

⁵⁴ CIBG, Openbare verantwoording over de bedrijfsvoering van zorgaanbieders. Overgangsjaar 2021, p. 23.

⁵⁵ Aldus de Hoge Raad in HR 11 juni 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC0994, NJ 1993/713 m.nt. J.M.M. Macijer (Brens q.q./Sarper), r.o. 3.3. Hierover ook T.A. Keijzer, Waarvan worden bestuurders bang?, in: B.A. Assink e.a. (red.), De vele gezichten van Maarten Kroeze's ‘bange bestuurders’ (IVOR nr. 104), Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 143-144.

In de tweede plaats is de termijn van 1 juni erg kort. Voor die tijd moet de accountant de controle hebben afgerond, moet het bestuur de jaarrekening hebben vastgesteld en moet de raad van toezicht de jaarrekening hebben goedgekeurd.⁵⁶ Als bij een van de stappen die gezet moeten worden vertraging optreedt, komt de termijn van 1 juni al in het gedrang.

In de derde plaats is het vooralsnog niet mogelijk uitstel te krijgen voor het publiceren van de jaarverantwoording. Het is de bedoeling van de minister om met de Verzamelwet VWS 2022 de publicatietermijn uit artikel 40b lid 1 Wmg te schrappen. De minister wil de publicatietermijn inclusief uitstelmogelijkheid weer opnemen in een ministeriële regeling. Zover is het alleen nog niet en voor verslagjaar 2021 komt dit hoe dan ook te laat.

Om de door ons geconstateerde knelpunten op te lossen, hebben we een aantal voorstellen tot wijziging van de wet en de ministeriële regeling. Daarnaast hebben we een aanbeveling voor de rechter voor verslagjaar 2021.

4.1 *Aanpassing van artikel 2:300a lid 2 BW*

In de eerste plaats zou duidelijk uit de wet moeten blijken dat overschrijding van de termijn in de sectorspecifieke wet- en regelgeving leidt tot toepasselijkheid van het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW. Dat kan door artikel 2:300a lid 2 BW als volgt te wijzigen (de aanvulling is gecursiveerd):

‘Ten aanzien van de taakvervulling door bestuurders vindt het bepaalde bij de artikelen 138 lid 2 en 139 overeenkomstige toepassing in geval van:

b. een stichting die bij of krachtens de wet verplicht is een financiële verantwoording op te stellen die gelijk of gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9, *met dien verstande dat voor “uit de artikelen 10 of 394” in artikel 138 lid 2 gelezen moet worden “uit artikel 10 of uit de bepalingen die een termijn stellen waarbinnen de financiële verantwoording openbaar moet worden gemaakt”.*

4.2 *Aanpassing termijn van 1 juni*

In de tweede plaats is de termijn om de jaarverantwoording voor 1 juni openbaar te maken erg kort.⁵⁷ Wij zijn van mening dat in sectorale wet- en regelgeving zo veel mogelijk dient te worden aangesloten bij Boek 2 BW. De meeste zorgaanbieders hebben de rechtsvorm stichting. Het bestuur van de ‘normale’

stichting moet binnen zes maanden de jaarrekening opmaken, met een mogelijkheid tot verlenging van deze termijn met ten hoogste vier maanden op grond van bijzondere omstandigheden.⁵⁸ Voor BV’s geldt op grond van Boek 2 BW een termijn van vijf maanden, eveneens met een mogelijkheid tot verlenging.⁵⁹ Hiervoor kwam aan de orde dat een beursvennootschap in beginsel zes maanden de tijd heeft om de vastgestelde jaarrekening openbaar te maken.⁶⁰

Onze voorkeur heeft het dat in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG komt te staan dat zorgaanbieders voor 1 juli, dus een maand later, de jaarverantwoording openbaar moeten maken.⁶¹ In dat geval hoeven stichtingen de jaarrekening niet openbaar te maken voordat de termijn voor het opmaken van de jaarrekening in Boek 2 BW is verstreken. BV’s hebben na het verstrijken van de termijn voor het opmaken van de jaarrekening nog enige tijd om de jaarrekening te laten vaststellen door de algemene vergadering. Daarbij speelt ook dat de jaarrekeningen in de zorgsector steeds complexer worden.⁶²

Wij zien in dat de algemene verlengingsmogelijkheid die artikel 2:300 en 2:210 BW bieden in beginsel niet moet gelden voor zorgaanbieders, gelet op de maatschappelijke functie die zij vervullen. Wel zijn wij voorstander van mogelijkheden tot uitstel op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (zie par. 4.3).

Verder geldt voor de pensioensector een termijn van zes maanden voor het vaststellen van de jaarrekening⁶³ en moeten de jaarstukken door onderwijsinstellingen⁶⁴ en woningcorporaties⁶⁵ binnen zes maanden beschikbaar worden gesteld. Kennelijk kan voor de woningbouw en het onderwijs ook beleid worden gemaakt, terwijl deze sectoren in ieder geval tot 1 juli de tijd hebben om de jaarrekening in te dienen. Ons is niet duidelijk waarom dat voor de zorgsector anders zou zijn. Onze aanbeveling is dan ook om deze termijn van zes maanden ook te hanteren voor de zorg, zodat zorginstellingen dezelfde ruimte hebben om op zorgvuldige wijze de jaarverantwoording op te maken en vast te stellen.⁶⁶

⁵⁸ Art. 2:300 lid 1 BW.

⁵⁹ Art. 2:210 BW.

⁶⁰ Wel moet de nog niet vastgestelde jaarrekening binnen vier maanden na het einde van het boekjaar openbaar worden gemaakt op grond van art. 5:25c Wft.

⁶¹ Deze ruimte is ook nodig, omdat reeds in december 2021 4% van de 105 deelnemers aan een onderzoek van Fizi en Finance Ideas verwachtte dat de jaarrekening over 2021 niet voor 1 juni 2022 zou zijn goedgekeurd door de RvT. Voor 2% van de respondenten was het antwoord op de gestelde vraag onbekend. Fizi & Finance Ideas, Financiële Zorgthermometer 1e kwartaal 2022, april 2022, slide 17.

⁶² S. Ahli, Jaarrekening zorgaanbieders opnieuw complex, *skipr.nl* 13 april 2022.

⁶³ Art. 146 Pensioenwet.

⁶⁴ Art. 5 Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

⁶⁵ Art. 38 Woningwet.

⁶⁶ Voor zorginstellingen kan dit betekenen dat het zinvol is de statuten hierop aan te passen.

⁵⁶ Volgens de modelstatuten voor een zorgstichting van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorg en Welzijn (NVTZ) wordt de jaarrekening vastgesteld door het bestuur (art. 13.4 Modelstatuten). Voorafgaande goedkeuring door de RvT is vereist (art. 7.6 sub a Modelstatuten). Art. 2:300 lid 3 BW biedt deze ruimte. Bij andere rechtspersonen dan een stichting ligt de bevoegdheid om de jaarrekening vast te stellen bij de algemene vergadering (art. 2:49/101/210 lid 3 BW). Bij de BV en de NV is het zelfs expliciet niet toegestaan dat de vaststelling is onderworpen aan goedkeuring van een ander orgaan (art. 2:101/210 lid 4 BW). Zie hierover Van Schilfgaarde e.a. 2022/100.

⁵⁷ Negen ziekenhuizen hebben de jaarrekening over 2021 nog niet ingeleverd. Zie W. Zuil, Negen ziekenhuizen missen deadline inleveren jaarrekening, *Zorgvisie* 3 juni 2022.

4.3 Vastlegging uitstel

Ten derde is het van belang dat de mogelijkheid om de minister om uitstel te verzoeken alsnog wordt opgenomen in de Wmg of de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Wij zijn van mening dat zorgaanbieders de mogelijkheid moet worden geboden om uitstel te vragen wanneer sprake is van overmacht.

In het kader van de rechtszekerheid zouden wij willen aanbevelen om in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG ook de mogelijkheid op te nemen dat in uitzonderlijke situaties de Minister van VWS (eventueel met andere ministers) de termijn kan verlengen. Voor eenieder is dan duidelijk dat deze mogelijkheid bestaat.⁶⁷

In onze ogen is het voor 1 april (de oorspronkelijke datum om uitstel te verzoeken) niet altijd mogelijk om te bepalen of uitstel nodig is. Aangezien problemen bij een tijdige openbaarmaking van de jaarrekening zich veelal pas in een laat stadium voordoen, is het wenselijk dat de uiterste datum waarop uitstel kan worden aangevraagd later is dan 1 april, zoals voorheen het geval was op grond van artikel 9 lid 2 Regeling verslaggeving WTZi.

Naar onze mening zou de uiterste datum waarop om uitstel kan worden verzocht een halve maand voor de uiterlijke termijn voor indiening moeten liggen. Zorginstellingen moeten dan wel rekening houden met de mogelijkheid dat het verzoek om uitstel wordt afgewezen. Aangezien uitsluitend bij overmacht uitstel kan worden aangevraagd, zal de jaarverantwoording kennelijk hoe dan ook niet tijdig aangeleverd kunnen worden.

Mogelijkheid tot uitstel en Brens q.q./Sarper

De vraag komt overigens op hoe een uitstelmogelijkheid tot maximaal twaalf maanden na het einde van het boekjaar zich verhoudt tot Brens q.q./Sarper.⁶⁸ Zoals hiervoor reeds is weergegeven, overwoog de Hoge Raad in dat arrest dat verlenging door de algemene vergadering van de termijn voor het opmaken van de jaarrekening door het bestuur een interne aangelegenheid van de vennootschap is. Voor crediteuren is enkel de uiterste publicatietermijn van artikel 2:394 lid 3 BW van belang.

Naar onze mening geldt deze regel niet voor uitstel door de minister. In de eerste plaats betreft het geen zuiver interne aangelegenheid en in de tweede plaats wordt uitstel slechts in uitzonderingssituaties verleend. Daarvoor moet sprake zijn van overmacht en de vraag of daarvan daadwerkelijk sprake is,

wordt inhoudelijk door de minister getoetst. Crediteuren en andere belanghebbenden kunnen er dus in beginsel van uitgaan dat de jaarverantwoording tijdig openbaar gemaakt wordt.

4.4 Coullance door de rechter

Onze vierde en laatste aanbeveling richt zich tot de rechter. Het was niet mogelijk uitstel te vragen voor publicatie van de jaarverantwoording over verslagjaar 2021. Als het weer mogelijk wordt uitstel te vragen, geldt deze mogelijkheid op zijn vroegst voor verslagjaar 2022. Wel heeft de rechter de mogelijkheid om te late openbaarmaking van de jaarrekening te kwalificeren als onbelangrijk verzuim. In dat geval geldt het bewijsvermoeden van artikel 2:138 lid 2 BW niet. Uit het Verify-arrest volgt dat het antwoord op de vraag of overschrijding van de publicatietermijn als onbelangrijk verzuim kan gelden, afhangt van de omstandigheden van het geval en in het bijzonder van de redenen die tot de overschrijding hebben geleid. Naarmate de termijn langer is overschreden, worden hogere eisen gesteld aan deze redenen.⁶⁹ Naar onze mening is een belangrijke omstandigheid bij deze beoordeling dat het (waarschijnlijk uitsluitend) niet mogelijk was uitstel te vragen voor het indienen van de jaarverantwoording over 2021. De rechter zou daarom wat ons betreft enige coullance moeten betrachten bij de beoordeling of de te late openbaarmaking heeft te gelden als onbelangrijk verzuim.

5 Conclusie

De jaarverantwoording van zorginstellingen over 2021 moest voor 1 juni 2022 worden ingediend bij het CIBG. Tot en met 2020 was het mogelijk om wegens overmacht uitstel te vragen. De minister wil die mogelijkheid opnieuw invoeren, maar voor publicatie van de jaarverantwoording over boekjaar 2021 komt dat te laat. Door invoering van de WBTR op 1 juli 2021 is artikel 2:138 lid 2 BW van overeenkomstige toepassing op bestuurders van zorgstichtingen. Over de betekenis van dit lid voor zorgstichtingen valt te twisten, maar naar onze mening zijn bestuurders in geval van een (onverhoopt) faillissement in beginsel aansprakelijk voor het boedeltekort als zij de jaarverantwoording na 31 mei indienen bij het CIBG en de te late indiening niet wordt aangemerkt als onbelangrijk verzuim. Naar onze mening is dit onwenselijk, omdat dit onvoldoende duidelijk blijkt uit de wet, omdat de publicatietermijn voor zorginstellingen erg kort is, en omdat uitstel voor 2021 niet mogelijk was.

Wij hebben daarom vier aanbevelingen gedaan. In de eerste plaats moet uit de wet blijken dat bij toepassing van artikel 2:138 lid 2 BW wordt aangesloten bij de publicatietermijn uit sector specifieke wet- en regelgeving. Ten tweede ligt het voor de hand de publicatietermijn te verruimen tot zes maanden en zorginstellingen tot 1 juli de tijd te geven de jaarverantwoording in te dienen. In de derde plaats moet de mogelijk-

⁶⁷ Niet alleen tijdens de covidpandemie is algemeen uitstel verleend, daarvoor is al aan ziekenhuizen voor 2013 (Kamerstukken II 2013/14, 32620, nr. 117, p. 6-7) en ggz-instellingen voor 2013 (Aanhangsel Handelingen II 2013/14, nr. 2858), 2014 en 2015 (Kamerstukken II 2015/16, 34300 XVI, nr. 160, p. 2) uitstel verleend.

⁶⁸ HR 11 juni 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC0994, NJ 1993/713 m.nt. J.M.M. Macijer, r.o. 3.3.

⁶⁹ HR 1 juni 2013, ECLI:NL:HR:2013:1079, NJ 2014/7 m.nt. P. van Schilfgaarde, r.o. 3.6.2.

heid om een verlengingsverzoek in te dienen zo snel mogelijk weer worden opgenomen in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Ook menen wij dat de mogelijkheid om algemeen uitstel te verlenen hierin moet worden vastgelegd. Tot slot bevelen we rechters aan bij de beoordeling of te late publicatie van de jaarverantwoording van een zorginstelling kan worden gekwalificeerd als onbelangrijk verzuim, rekening te houden met het feit dat over 2021 niet om uitstel kon worden verzocht.